

Інститут спеціальної педагогіки НАПН України

Науково-виробниче підприємство «ВАБОС»

Ресурсний консультативно-методичний центр
корекційної роботи та інклюзивного навчання

Апаратно-програмний методичний комп'ютерний
комплекс з корекційно-розвитковою програмою

ЖИВИЙ ЗВУК

Інструктивно-методичний посібник

За редакцією В. В. Засенка, А. А. Колупасової

Київ
Видавець
О. Т. Ростунов
2011

ББК 74.3ф
Ж66

За редакцією:

- В. В. Засенка** – доктора пед. наук, професора, члена-кореспондента НАПН України, директора Інституту спеціальної педагогіки НАПН України;
- А. А. Колупаєвої** – доктора пед. наук, професора, заступника директора Інституту спеціальної педагогіки НАПН України.

Автори:

- Б. С. Мороз** – доктор біологічних наук, лауреат державної премії України;
- В. П. Овсяник** – доктор технічних наук, професор;
- К. В. Луцько** – кандидат педагогічних наук;
- Т. В. Богданович** – директор Центру слухомовленнєвої реабілітації НВП «ВАБОС»;
- В. О. Конюшняк** – заступник Генерального директора НВП «ВАБОС»

Друкується за рішенням вченої ради Інституту спеціальної педагогіки НАПН України (протокол № 7 від 07.10.2010 р.)

Ж66 **Живий звук** : інстр.-метод. посіб. / [Б. С. Мороз, В. П. Овсяник, К. В. Луцько та ін.] ; за ред. : В. В. Засенка, А. А. Колупаєвої. – К. : О. Т. Ростунов, 2011. – 288 с.

ISBN 978-966-675-681-0

Посібник містить матеріали про сучасні інформаційно-комунікативні технології спеціального й інклюзивного навчання та корекційної роботи з дітьми з особливостями психофізіологічного розвитку. Подано результати впровадження в освітню й корекційну практику комп'ютерного комплексу з авторською корекційно-розвитковою програмою «Живий звук» та дистанційних інформаційно-комунікативних технологій.

Головна увага приділяється технічним, програмним, методичним та дидактичним аспектам, змістові сурдологопедичної корекції й індивідуального навчання та прикладам застосування модулів програмного забезпечення «Живий звук» у процесі корекційно-розвиткових занять з дітьми зі слухомовленнєвими порушеннями.

Для науковців, практиків, педагогів навчальних закладів зі спеціальною та інклюзивною формою освіти, фахівців ПМПК, студентів дефектологічних факультетів і відділень, батьків дітей з особливостями психофізіологічного розвитку, соціальних працівників – усіх, кому небайдужа доля дітей з особливостями психофізіологічного розвитку.

ББК 74.3ф

ISBN 978-966-675-681-0

© Інститут спеціальної педагогіки
НАПН України, 2011

Апаратно-програмний методичний комп'ютерний комплекс з
корекційно-розвитковою програмою

«ЖИВИЙ ЗВУК»

Інструктивно-методичний посібник
За редакцією В.В.Засенка, А.А.Колупаєвої

Відомості про редакторів та авторів:

- В.В.Засенко,** доктор пед. наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Інституту спеціальної педагогіки НАПН України
- А.А.Колупаєва,** доктор пед. наук, професор, заступник директора Інституту спеціальної педагогіки НАПН України
- Б.С.Мороз,** доктор біологічних наук, лауреат державної премії України, директор НВП «ВАБОС»
- В.П.Овсяник,** доктор технічних наук, професор, Генеральний директор НВП «ВАБОС»
- К.В.Луцько,** кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сурдопедагогіки Національного педагогічного університету ім.М.П.Драгоманова
- Т.В.Богданович,** директор Центру слухомовленнєвої реабілітації НВП «ВАБОС»
- В.О.Конюшняк,** заступник Генерального директора НВП «ВАБОС»

Скорочення, які використовуються в тексті

АПМК	– апаратно-програмний методичний комплекс
ВКРС	– віддалене керування робочим столом
ВС	– втрата слуху
ЗП	– звуковий процесор
ІКТ	– інформаційно-комунікативні технології
ІПР	– індивідувальний план розвитку
ІТ	– інформаційні технології
КІ	– кохлеарний імплант
КК	– комп'ютерний комплекс
КК1	– комп'ютерний комплекс 1
КК2	– комп'ютерний комплекс 2
КСВП	– коротко латентні слухові визнані потенціали.
КСК	– комп'ютерний сурдотехнічний комплекс
ПЗ	– програмне забезпечення
ПЗЗ	– план заходів закладу щодо організації інклюзивного навчання
ПК	– персональний комп'ютер
ПМПК	– психолого-медико-педагогічна консультація
РСК	– робочий стіл комп'ютера
РЦ	– ресурсний центр
СА	– слуховий апарат
СКІ	– система кохлеарної імплантації
СП	– слуховий пристрій
СС	– сурдотехнічний супровід
Хост	– віддалений інтернет-ресурс
ЦСР	– центр слухомовленнєвої реабілітації
Чат-форум	– миттєвий обмін повідомленнями на актуальні теми

ЗМІСТ

ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

РОЗДІЛ 1.	ВСТУП. Використання інформаційно-комунікативних технологій у процесі навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку.....	8
РОЗДІЛ 2.	Апаратно-програмний методичний комплекс «Живий звук» як засіб навчання, корекції та розвитку дітей з психофізичними порушеннями.....	12
2.1.	Комп'ютерний комплекс з корекційно-розвитковою програмою «Живий звук».....	13
2.2.	Комп'ютерний комплекс з корекційно-розвитковою програмою «Живий звук», що передбачає додаткові робочі місця для учнів.....	16
2.3.	Комп'ютерний сурдотехнічний комплекс.....	18
РОЗДІЛ 3.	Порадник з використання програмного забезпечення «Живий звук».....	24
3.1.	Системні вимоги, установка, реєстрація та запуск ПЗ «Живий звук».....	24
3.2.	Робота з модулем «База даних».....	35
3.3.	Аудіозапис та візуалізація зразків мовлення.....	40
3.4.	Модулі корекційно-розвиткового характеру.....	46
3.5.	Робота з редактором ПЗ «Живий звук».....	59
РОЗДІЛ 4.	Дидактичні аспекти компенсаторно-корекційної роботи з ПЗ «Живий звук».....	68
4.1.	Структура та дидактична наповненість ПЗ «Живий звук».....	68
4.2.	Методичні рекомендації з використанням модулів ПЗ «Живий звук».....	74
4.2.1.	Модулі «Водоспад», «Будинок», «Тварини».....	75
4.2.2.	Модуль «Звуки природи».....	77
4.2.3.	Модуль «Диктант».....	84
4.2.4.	Модуль «Малюнковий словник».....	87
4.2.5.	Модуль «Профілі».....	92
4.2.6.	Графічна візуалізація та аудіозапис зразків мовлення.....	94
4.2.7.	Модуль «Учись говорити звуки».....	96
4.2.8.	Модуль «Автоматизація звуковимови».....	107
4.2.9.	Модуль «Прояви емоцій».....	112
4.2.10.	Модуль «Заїкання».....	113
4.2.11.	Алгоритм складання та структура індивідуального плану розвитку слухомовленневих навичок дітей з порушенням слуху.....	127
РОЗДІЛ 5.	Зміст і технології індивідуального навчання (приклади застосування ПЗ «Живий звук» у заняттях з розвитку слухового сприймання та формування мовлення).....	139
5.1.	Орієнтовні плани та методика занять з розвитку мовленнєвого дихання та голосу.....	139
5.2.	Застосування ПЗ «Живий звук» для корекції мовлення в осіб з заїканням.....	161
5.3.	Застосування ПЗ «Живий звук» у фоніатричній практиці.....	165
5.4.	Зразки індивідуального плану розвитку слухомовленневих навичок дитини з порушенням слуху.....	167

РОЗДІЛ 6.	Дистанційна освіта та корекційна практика (використання АПМК «Живий звук» у дистанційному навчанні та корекційній практиці)	181
6.1.	Використання дистанційних ІКТ при проведенні конференцій, семінарів, нарад тощо.....	186
6.2.	Застосування ПЗ в on-line-конференціях.....	192
6.2.1.	Проведення on-line-конференції із застосуванням ПЗ TeamViewer.....	192
6.2.2.	Проведення on-line-конференції із застосуванням ПЗ Skype та ПЗ Mikogo.....	199
6.3.	Приклад застосування ПЗ при віддаленому керуванні робочим столом комп'ютера в on-line-конференції.....	208
6.3.1.	Приклад застосування ПЗ TeamViewer при віддаленому керуванні робочим столом в on-line-конференції.....	209
6.3.2.	Приклад застосування ПЗ Skype та ПЗ Mikogo при віддаленому керуванні робочим столом в on-line-конференції.....	216
6.4.	Застосування ПЗ при віддаленому керуванні робочим столом комп'ютера для налаштування слухових апаратів за допомогою ПЗ «OASIS» та «HI-PRO USB».....	221
6.4.1.	Приклад застосування ПЗ TeamViewer для дистанційного налаштування слухових апаратів.....	221
6.4.2.	Приклад застосування ПЗ Mikogo для дистанційного налаштування слухових апаратів.....	225
РОЗДІЛ 7.	Інклюзивні тенденції у навчанні дітей з порушенням слуху	226
7.1.	Ознаки інклюзивної практики навчання дітей з порушеннями слуху та мовлення.....	228
7.2.	Оцінювання умов дитячого закладу для впровадження інклюзивної практики навчання дітей з порушеннями слуху....	231
ПІСЛЯМОВА		236
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА		241
ДОДАТКИ		
Додаток 1.0.	<i>КАРТА АНАМНЕЗУ дитини з порушенням слуху (дошкільний вік).</i>	243
Додаток 1.1.	<i>КАРТА АНАМНЕЗУ (ранооглухлі діти шкільного віку, дорослі).</i>	245
Додаток 1.2.	<i>КАРТА АНАМНЕЗУ пізнооглухлих дітей та дорослих з порушенням слуху.</i>	247
Додаток 2.0.	<i>КАРТА СУРДОПЕДАГОГІЧНОГО ОБСТЕЖЕННЯ дитини з порушенням слуху (ранній вік).</i>	249
Додаток 2.1.	<i>КАРТА СУРДОПЕДАГОГІЧНОГО ОБСТЕЖЕННЯ дитини з порушенням слуху (дошкільний вік).</i>	251
Додаток 2.2.	<i>КАРТА СУРДОПЕДАГОГІЧНОГО ОБСТЕЖЕННЯ дитини з порушенням слуху (діти шкільного віку, дорослі).</i>	253
Додаток 2.3.	<i>КАРТА СУРДОПЕДАГОГІЧНОГО ОБСТЕЖЕННЯ пізнооглухлого пацієнта-кандидата на кохлеарну імплантацію.</i>	255
Додаток 3.0.	<i>АНКЕТА ДЛЯ БАТЬКІВ «Оцінка розвитку слухомовленнєвого сприймання дитини з слуховим пристроєм».</i>	257
Додаток 4.0.	<i>АНКЕТА ДЛЯ БАТЬКІВ «Шкала використання усного мовлення».</i>	261
Додаток 5.0.	<i>Інструкція з використання АПМК «Живий звук» для налаштування слухових апаратів.</i>	266

ЗМІСТ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ (CD-диски)

	Назва ПЗ	Кількість	Тип носія
1	Спеціальне авторське ПЗ «Живий звук»	1	CD
2	Ліцензійне ПЗ «OASIS 14.0»	1	CD
3	Ліцензійне ПЗ «Lingvo»	1	DVD
4	Ліцензійне ПЗ «Mikogo»	1	DVD
5	Ліцензійне ПЗ «Skype»	1	DVD
6	Ліцензійне ПЗ «Windows 7 Pro Ukr»	1	DVD
7	Ліцензійне ПЗ «Microsoft Office 2007 Pro Ukr»	1	DVD
8	Ліцензійне ПЗ «Антивірус Касперського»	1	DVD
9	Ліцензійне ПЗ «Fine Reader»	1	DVD

Наукове видання

Живий звук

Інструктивно-методичний посібник
За редакцією В. В. Засенка, А. А. Колупаєвої

Авторське редагування
Відповідальний за випуск – О. Т. Ростунов

Підписано до друку 20.10.2011 р. Формат 60x84/16.
Папір офсет. Гарнітура Таймс. Друк офсет.
Ум. друк. арк. 18,0. Обл.-вид. арк. 16,48.
Наклад 1000. Зам. 14.10/11
Видавництво – ФОП Ростунов О. Т.,
Свідоцтво ДК № 249 від 16.11.2000 р.
м. Київ, вул. Боженка, 17, оф. 414.
E-mail: nsvit@mail.ru

Друк – "Поліграфічний центр".
м. Київ, вул. Туполева, 8
тел. (044) 33 22 66 1
E-mail: 3322661@i.ua